

prima instanță: I. Popescu
instanța de apel: T. Duca, N. Chircu, A. Albu

DECIZIE

29 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima
Ion Corolevski, Oleg Sternioală
Svetlana Novac, Tatiana Vieru

examinând recursul declarat de Întreprinderea Individuală „La Beciul Vechi-Pîrgari”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii Individuale „La Beciul Vechi-Pîrgari” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Bel Alco” cu privire la încasarea daunei materiale și prejudiciu moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 01 iulie 2014, prin care apelul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Bel Alco” a fost admis, casată hotărârea primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea a fost respinsă,

constată:

La 25 noiembrie 2013, Întreprinderea Individuală „La Beciul Vechi-Pîrgari” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Bel Alco” cu privire la încasarea daunei materiale și prejudiciu moral.

În motivarea acțiunii Întreprinderea Individuală „La Beciul Vechi-Pîrgari” a indicat că la 26 iulie 2012 a procurat de la Societatea cu Răspundere Limitată „Bel Alco” băutură alcoolică „Cereal” – 0,5 litri, în baza facturii fiscale seria FB nr. 2346205, cu scopul comercializării acesteia. Totodată, producătorul i-a garantat că produsul dat corespunde cerințelor de calitate conform certificatului de calitate nr. 171 din 30 ianuarie 2012.

Ulterior, în urma controlului fiscal prin metoda verificării operative efectuat la 10 ianuarie 2013 la magazinul „La Beciul Vechi” din raionul Rîșcani, s. Mihăileni, a fost întocmit actul de control nr. 1-5911, potrivit căruia s-au verificat elementele de protecție a timbrelor de acciz cu raza ultraviolet și cu raze infraroșii, stabilindu-se faptul comercializării/depozitării producției alcoolice și anume sticle de votcă „Cereal” – 0,5 litri, producător Societatea cu Răspundere Limitată „Bel Alco”, procurate de la ultima, marcate cu timbre de acciz nr. 1103002176959, 1103002176974, 1103002176805, suspecte de a fi contrafăcute.

În baza demersului nr. 79-3-66/437 a șefului organului fiscal, a fost efectuată o examinare a timbrelor de acciz de pe sticlele de votcă “Cereal” – 0,5 litri, la care s-a constatat că timbrele date se deosebesc de modelul tip.

Semnele de deosebire cu specimentul fiind: nuanța culorilor rechizitelor, holograma – imitarea prin folosirea fișiei de staniol cu efect holografic, culoarea fibrelor color încorporate în suport.

Susține agentul economic, că Inspectoratul Fiscal de Stat, bazându-se pe raportul de constatare tehnico-științifică nr. 2256-1 din 08 aprilie 2013, a constatat că blanchetele timbrelor de acciz pentru băuturile alcoolice tari cu care au fost marcate sticlele de votcă “Cereal” – 0,5 l, producător Societatea cu Răspundere Limitată “Bel-Alco” sunt falsificate.

Prin urmare, organul fiscal a emis decizia nr. 79-3-149/691 din 14 octombrie 2013, prin care s-a decis aplicarea amenzii pentru încălcarea legislației fiscale în mărime de 50 000 lei.

Mai menționează că în vederea evitării creării restanțelor la bugetul de stat și achitării unei sume evident mai mici, a fost nevoit să achite amenda aplicată la 16 octombrie 2013, în mărime de 50 % din amenda aplicată, ceea ce constituie suma de 25 000 lei.

La 23 octombrie 2013, a expediat în adresa Societății cu Răspundere Limitată “Bel-Alco” pretenția prin care a solicitat să-i restituie pagubele materiale suportate, care a fost lăsată de către ultima fără satisfacere.

Solicită Întreprinderea Individuală „La Beciul Vechi-Pîrgari” încasarea din contul Societății cu Răspundere Limitată “Bel-Alco” a sumei de 25 000 lei cu titlu de compensare a amenzii achitate, taxa de stat în sumă de 750 lei, prejudiciul moral în mărime de 20 000 lei și cheltuielile de judecată ce v-or fi suportate pe parcursul examinării pricinii date.

Prin hotărîrea Judecătoriei Sîngerei din 11 martie 2014, acțiunea a fost admisă parțial.

S-a încasat din contul Societății cu Răspundere Limitată “Bel-Alco” în beneficiul Întreprinderii Individuale „La Beciul Vechi-Pîrgari” suma de 25 000 lei compensare a amenzii achitate, suma de 5 000 lei prejudiciul moral și suma de 748,25 lei cheltuieli de judecată.

S-a încasat din contul Societății cu Răspundere Limitată “Bel-Alco” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 922,44 lei (f.d.65, 71-73).

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 01 iulie 2014, a fost admis apelul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată “Bel-Alco”, casată hotărîrea primei instanțe și emisă o nouă hotărîre prin care:

S-a respins acțiunea depusă de către Întreprinderea Individuală „La Beciul Vechi-Pîrgari”, ca fiind neîntemeiată (f.d.99-102).

La 11 august 2014, Întreprinderea Individuală „La Beciul Vechi-Pîrgari” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea în vigoare a hotărîrii primei instanțe.

În motivarea recursului Întreprinderea Individuală „La Beciul Vechi-Pîrgari” a invocat că instanța de apel eronat a aplicat normele de drept material, iar în concluzie a emis o decizie ilegală.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Prin prisma normei de drept enunțate, instanța de recurs constată că recursul depus la 11 august 2014, este declarat în termen.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat în limitele invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Din materialele pricinii rezultă că conform facturii fiscale seria FB nr. 2340205 din 26 iulie 2012, societatea cu răspundere limitată "Bel-Alco" a livrat Întreprinderii Individuale „La Beciul Vechi-Pîrgari” băutură alcoolică - votcă "Cereal" în volum de 0,5 litri în număr de 60 sticle (f.d.5).

Tot din materialul probator rezultă că la 19 septembrie 2013, Inspectoratul Fiscal de Stat a efectuat un control la Întreprinderea Individuală „La Beciul Vechi-Pîrgari” cu întocmirea actului nr. 1-620983 (f.d.7).

Conform actului enunțat, organul fiscal a stabilit că Întreprinderea Individuală „La Beciul Vechi-Pîrgari” comercializează băuturi alcoolice marcate cu timbre de acciz false și ca rezultat a fost stabilită o expertiză tehnică.

Ca rezultat al expertizei, Centrul tehnico-criminalistic și expertize judiciare de pe lângă Ministerul Afacerilor Interne a emis raportul de constatare tehnico-științifică nr. 2256-1 din 08 aprilie 2013, unde s-a concluzionat că timbrele de acciz marca comercială de stat, pentru băuturi alcoolice tari sunt cu deosebiri de model tip (f.d.8-10).

Prin urmare, în temeiul raportului enunțat, la 14 octombrie 2013, Inspectoratul Fiscal de Stat, a emis decizia sub nr. 79-3-149/691, potrivit căruia Întreprinderea Individuală „La Beciul Vechi-Pîrgari” a fost amendată pentru încălcarea legislației fiscale cu suma de 50 000 lei. Totodată, conform art. 234 alin. (2) lit. b) Codul fiscal, persoana trasă la răspundere pentru încălcarea fiscală beneficiază de o reducere cu 50 % a amenzilor aplicate dacă în termen de 3 zile lucrătoare de la data înmînării deciziei asupra cazului de încălcare fiscală, stinge sumele impozitelor, taxelor, majorărilor de întârziere (penalităților) și/sau 50 % din amenzile indicate în decizie (f.d.11).

Astfel, Întreprinderea Individuală „La Beciul Vechi-Pîrgari” la 16 octombrie 2013, a achitat amenda cu 50 % reducere, adică suma de 25 000 lei (f.d.12).

Întreprinderea Individuală „La Beciul Vechi-Pîrgari”, considerînd că amenda aplicată de către organul fiscal este din vina furnizorului de băuturi alcoolice, s-a adresat în instanța de judecată cu acțiune împotriva Societății cu Răspundere Limitată "Bel-Alco" cu privire la încasarea sumei de 25 000 lei cu titlu de amendă achitată și suma de 20 000 lei prejudiciu moral.

Fiind investită cu prezenta acțiune, prima instanță, la 11 martie 2014 a emis hotărârea prin care a admis acțiunea parțial, dispunînd încasarea din contul Societății cu Răspundere Limitată "Bel-Alco" în beneficiul Întreprinderii Individuale „La Beciul

Vechi-Pîrgari” a sumei de 25 000 lei cu titlu de compensare a amenzii achitate și a sumei de 5 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 748,25 lei cheltuieli de judecată, iar în rest respingînd pretențiile înaintate.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, societatea cu răspundere limitată “Bel-Alco”, a declarat apel.

Judecând apelul declarat, instanța de apel a găsit necesar de a-l admite cu casarea hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La adoptarea deciziei, instanța de apel a concluzionat că Societatea cu Răspundere Limitată “Bel-Alco” nu este producătorul băuturilor alcoolice tari votcă “Cereal” în volum de 0,5 litri, producătorul fiind societatea cu răspundere limitată “Alcolux” și nici a timbrelor de acciz, care au fost aplicate pe băutura menționată, emitentul cărora este Întreprinderea de Stat “Fiscservinform”. Totodată instanța de apel a concluzionat că nu s-a stabilit cu certitudine că anume Societatea cu Răspundere Limitată “Bel-Alco” a falsificat tibarele de acciz nr. 1103002176959, 1103002176974, 1103002176805, care potrivit raportului de constatare tehnico-științifică nr. 2256-1 din 08 aprilie 2013 au fost stabilite, ca fiind falsificate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră concluziile instanței de apel întemeiate, rezultate din aprecierea corectă a circumstanțelor pricinii, fapt care constituie temei de respingere a recursului și menținerea deciziei instanței de apel din următoarele.

Conform art. 93 alin. (16) Codul Fiscal, factura fiscală este formular tipizat de document primar cu regim special, pe suport de hîrtie sau în formă electronică, prezentat cumpărătorului (beneficiarului) de către subiectul impozabil, înregistrat în modul stabilit, la efectuarea livrărilor impozabile. Noțiunea de cumpărător este stipulată în alin. (17) același articol: – persoană fizică sau juridică căreia i se livrează valori materiale sau căreia i se prestează servicii.

Cu referire la dispozițiile citate la caz s-a stabilit cu certitudine că Societatea cu Răspundere Limitată “Bel-Alco” a vîndut Întreprinderii Individuale „La Beciul Vechi-Pîrgari” băutură alcoolică - votcă “Cereal” în volum de 0,5 litri în număr de 60 sticle, fapt confirmat prin factura fiscală seria FB 2346205 din 26 iulie 2012.

Prin urmare, potrivit art. 753 alin. (1) și (2) CC, prin contractul de vînzare-cumpărare, o parte (vînzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părți (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul și să plătească prețul convenit. Vînzătorul se obligă să remită, concomitent cu predarea bunului, documentele referitoare la bun, prevăzute de lege, dacă în contractul de vînzare-cumpărare nu este prevăzut altfel.

Prin prisma dispozițiilor citate, raportate la circumstanțele reținute, completul Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a constatat că factura fiscală seria FB 2346205 din 26 iulie 2012 întrunește elementele unui contract de vînzare-cumpărare și corespunde cerințelor art. 753-785 Cod Civil, deoarece anume aceste norme materiale reglementează raporturile juridice între părți.

După cum denotă materialele pricinii, societatea cu răspundere limitată “Bel-Alco” a vîndut întreprinderii individuale „La Beciul Vechi-Pîrgari” marfă, conform facturii enunțate.

Totodată, este de menționat că potrivit materialului probator anexat la pricina dată, rezultă că producătorul băuturii alcoolice tari votca „cereal” este societatea cu răspundere limitată „Alcolux”, fapt recunoscut de către recurent în acțiunea depusă.

Completul de judecată susține drept întemeiate concluziile instanței de apel referitor la faptul că societății cu răspundere limitată “Bel-Alco” nu-i poate fi imputată amenda ce a fost achitată de către recurent, organului fiscal.

Conform art. 234 alin. (1) Cod fiscal, sancțiunea fiscală nu se aplică, în întregime sau parțial, iar în cazul în care a fost deja stabilită se anulează, în întregime sau parțial, dacă se prezintă dovezi ce confirmă legalitatea tuturor acțiunilor (inacțiunilor) sau a unor acțiuni (inacțiuni) considerate anterior ilegale. Veridicitatea și autenticitatea dovezilor prezentate pot fi verificate de organul fiscal la sursă sau la alte persoane. Documentele prezentate cu încălcarea termenelor stabilite de organul fiscal sau după efectuarea controlului fiscal sînt verificate în mod obligatoriu.

După cum s-a constatat din materialul probator, organul fiscal prin actul de control nr. 1-591144 din 19 septembrie 2013, a stabilit unele abateri de la legislația fiscală la Întreprinderea Individuală „La Beciul Vechi-Pîrgari” (f.d.7).

Prin urmare, recurentul urma să înștiințeze atît producătorul cît și furnizorul despre încălcările depistate de către organul fiscal, or, la materialele pricinii lipsesc care-va probe în acest sens.

Mai mult ca atît receptionînd decizia organului fiscal emisă la 14 octombrie 2013, Întreprinderea Individuală „La Beciul Vechi-Pîrgari”, a achitat amenda aplicată la 16 octombrie 2013, fapt confirmat prin dispoziția de plată nr. 70 (f.d.12).

La acest capitol este de menționat că recurentul nu a acționat cu bună-credință față de producătorul și furnizorul băuturii alcoolice tari votca „cereal”, deoarece odată ce i-a fost efectuat un control fiscal la întreprindere, Întreprinderea Individuală „La Beciul Vechi-Pîrgari” urma să-i înștiințeze despre rezultatul controlului efectuat, fapt ignorat de către acesta.

Așadar, furnizorul cît și producătorul băuturii alcoolice tari votca „cereal” nu au avut posibilitatea reală de a participa la efectuarea expertizei judiciare stabilite, pentru a pune întrebări și a da explicații asupra obiectului expertizei.

Or, potrivit art. 7 alin. (1) Legea cu privire la expertiza judiciară nr. 1086-XIV din 23 iunie 2000, la efectuarea expertizei judiciare, constatării tehnico-științifice și medico-legale este asigurată respectarea drepturilor și libertăților constituționale ale persoanei.

Instanța de recurs remarcă că la momentul procurării de către recurent a băuturii alcoolice tari votca „cereal” de la furnizor, i-a fost înmînat și certificatul de conformitate din 24 noiembrie 2011 (f.d.6).

Completul judiciar reține că pe parcursul examinării pricinii recurentul nu a demonstrat prin probe veridice faptul comercializării băuturilor alcoolice tari „timbru de acciz” falsificat.

Or, potrivit art. 118 alin. (1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Suplimentar este de reținut că potrivit concluziilor raportului de constatare tehnico-științifică nu s-a indicat că timbrele de acciz sunt falsificate, fiind de fapt menționat că sunt executate din hîrtie specială, conținînd toate semnele prevăzute de

modelul-tip, deosebirile de modelul-tip fiind doar culorile, Astfel, nu s-a constatat deosebiri în culori, ci doar în nuanțele acestora, care de fapt pot fi modificate și în alte circumstanțe.

Completul de judecată, reține că instanța de apel just a concluzionat că care-va temei legal pentru imputarea răspunderii furnizorului față de recurent nu au fost stabilite pe parcursul examinării pricinii.

Or, potrivit art. 1428 CC, cel prejudiciat trebuie să aducă proba viciului, prejudiciului și a legăturii cauzale dintre ele.

În urma celor relatate, instanța de recurs reține că argumentele invocate în cererea de recurs, sunt neîntemeiate fiind indicate doar pentru a se încadra în temeiurile de declarare a recursului.

Din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia instanței de apel.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), CPC, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE

Se respinge recursul declarat de către Întreprinderea Individuală „La Beciul Vechi-Pîrgari”.

Se menține decizia Curții de Apel Bălți din 01 iulie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii Individuale „La Beciul Vechi-Pîrgari” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Bel Alco” cu privire la încasarea daunei materiale și prejudiciul moral.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecătorul

Nicolae Clima

Judecătorii

Svetlana Novac

Ion Corolevschi

Oleg Sternioală

Tatiana Vieru